

Projekt "Razem silniejsi! Wspólne zarządzanie kryzysowe na pograniczu polsko-niemieckim".

Wydarzenie inauguracyjne 1. polsko-niemiecki dialog obywatelski

"Kryzysy w regionie przygranicznym" w dniu 28.09.2023 r.

Ocena tematów i pomysłów

Ogólnie rzecz biorąc, współpraca w polsko-niemieckim regionie przygranicznym jest opisywana przez uczestników pierwszego dialogu obywatelskiego jako pozytywna. Istnieje wiele uznania i empatii dla siebie nawzajem. Mówiąc obrazowo, most na przejściu granicznym między Guben i Gubinem łączy ludzi i nie jest postrzegany jako coś, co ich dzieli. Ludzie cenią swoją "małą ojczyznę" i czują się za nią odpowiedzialni. Zasadniczo istnieje dobra współpraca w wielu obszarach: szkoła / edukacja, sport, turystyka, kultura i sektor społeczeństwa obywatelskiego. Podkreślono następujące przykłady: wspólna oczyszczalnia ścieków, współpraca w projektach kulturalnych (chór, polsko-niemiecka wystawa biblijna, małe wycieczki), wspólna straż pożarna i służby patrolowe policji. Niemniej jednak w dyskusjach mieszkańców pojawiły się tematy i obszary problemowe, dla których należy szukać ulepszeń i rozwiązań. Pojęcie kryzysu było również interpretowane bardzo szeroko i stosowane na przykład do obecnych trudności w obszarach opieki zdrowotnej i edukacji (szkolnej).

Jednocześnie obywatele wnieśli różne, liczne pomysły i sugestie. Poniżej przedstawiono i uporządkowano te tematy, pytania, pomysły i życzenia.

Tematy i sytuacje problemowe

"Tematy kryzysowe"

- Transgraniczna ochrona przeciwpożarowa i kontrola katastrof oraz wspólne reagowanie kryzysowe (np. powodzie)
- Transgraniczne służby ratownicze: Brakuje na przykład regularnych wspólnych ćwiczeń dla niemieckich i polskich ratowników medycznych. Potrzebna jest lepsza wspólna koordynacja i lepsza ochrona prawna.
- Opieka zdrowotna: W szczególności należy zmienić zasady odpłatności za świadczenia zdrowotne dla obywateli polskich leczących się w niemieckich placówkach służby zdrowia. Brakuje ram prawnych dla transgranicznej opieki zdrowotnej. Ponadto po obu stronach granicy brakuje wykwalifikowanych pracowników.
- Współpraca między władzami niemieckimi i polskimi: Istnieje tu duży potencjał, np. w radzeniu sobie z afrykańskim pomorem świń (ASF) lub innymi kryzysami, takimi jak pandemia Covid 19 (jak dotąd zbyt mała współpraca i zbyt późno) oraz ogólnie w ochronie przyrody. Współpraca na poziomie społeczności jest już postrzegana jako pozytywna.
- Komunikacja w sytuacjach kryzysowych: Obywatele Niemiec i Polski otrzymują różne informacje, czasami za pośrednictwem różnych kanałów informacyjnych. "Co dotyczy sąsiada i kiedy? Powstają luki w wiedzy.
- Szkoła i przedszkole: niedobór wykwalifikowanych pracowników, możliwości uzyskania kwalifikacji uznawanych w Niemczech i w Polsce, nauczanie języków obcych na wszystkich poziomach edukacji.

"Codzienne tematy"

- Komunikacja i wymiana informacji: W mediach drukowanych wciąż jest zbyt mało informacji o wydarzeniach po drugiej stronie granicy lub nie ma ich wcale. (np. kalendarz wydarzeń). Ponadto niemieckim podmiotom, na przykład w sektorze społeczeństwa obywatelskiego, trudno jest znaleźć odpowiednią osobę kontaktową lub wiarygodnych długoterminowych partnerów (nowych) w Polsce.
- Niemiecki i polski jako bariera: Jedną z przeszkód dla dobrej współpracy jest fakt, że wielu obywateli Niemiec mówi po polsku słabo lub wcale. Po stronie niemieckiej brakuje możliwości nauki języka polskiego. Ponadto coraz bardziej brakuje nauczycieli języka niemieckiego jako języka obcego, aby polskojęzyczni obywatele mogli uczyć się niemieckiego. Szczególnie dla młodych ludzi bardziej atrakcyjna jest nauka języka angielskiego (po obu stronach). Brakuje ofert wzbudzających zainteresowanie drugim językiem.
- Różnice w mentalności: Niewiedza o nich prowadzi do nieporozumień i utrudnia głębsze zrozumienie drugiej strony.
- Uprzedzenia: Np. obawy niektórych obywateli Niemiec, że będą mniej bezpieczni w pobliżu granicy lub po polskiej stronie.
- Finansowanie wspólnych projektów: Brak równowagi w finansowaniu oznacza, że partnerzy nie mogą działać na równych zasadach.
- Przeszkody w ruchu granicznym: duża biurokracja, np. w celu prowadzenia działań z grupami dziecięcymi w sąsiednim kraju (istnienie paszportów dla dzieci, wypełnianie licznych formularzy itp.)

"Kwestie międzyrządowe"

- Różna struktura administracyjna w Niemczech i w Polsce: W Niemczech raczej zdecentralizowana, w Polsce bardzo scentralizowana - prowadzi to do trudności we współpracy transgranicznej, ponieważ np. niektóre polskie władze nie zdają sobie sprawy z tego, czego naprawdę potrzebują mieszkańcy obszaru przygranicznego lub nie potrafią się do tego dostosować.
- Napięcia polityczne między Niemcami a Polską, a także obciążona wspólna historia: Kontrastuje to z bardzo dobrym wspólnym partnerstwem w polsko-niemieckim regionie przygranicznym.

Pomysły/sugestie/życzenia

"Tematy kryzysowe"

Transgraniczna ochrona przeciwpożarowa i wspólna kontrola zagrożeń

- Dostosowanie procedur
- Szybkie informowanie władz po drugiej stronie

Transgraniczna służba ratownicza:

- regularne wspólne ćwiczenia niemieckich i polskich ratowników medycznych
- lepsza wspólna koordynacja
- Jasna ochrona prawna

Opieka zdrowotna:

- Wynagrodzenie za usługi zdrowotne oparte na wyrównaniu jak w Czechach-Austrii
- transgraniczne regulacje dla regionów przygranicznych łatwiejsze uznawanie polskich kwalifikacji lekarzy i personelu pielęgniarskiego w Niemczech/ Brandenburgii

Współpraca między władzami niemieckimi i polskimi:

- Przepisy międzynarodowe
- Dostosuj przepisy- ROZWIĄZANIA WEWNĘTRZNE

Szkoła / ośrodek opieki dziennej

- Spotkanie dyrektorów szkół w sprawie kwalifikacji przy zmianie szkoły z jednego kraju do drugiego
- Łatwiejsze uznawanie polskich kwalifikacji dla nauczycieli i wychowawców w Niemczech / Brandenburgii

Komunikacja w sytuacjach kryzysowych

- wspólne centra informacyjne lub przygraniczne centra informacyjne
- Informacje na temat kontekstu niektórych decyzji rządowych w sytuacjach kryzysowych (np. postępowanie z ASP w Polsce i w Niemczech)

"Sprawy codzienne"

Komunikacja i wymiana informacji:

- Polsko-niemiecki kalendarz wydarzeń w mediach drukowanych regionu przygranicznego (np. w dziennikach urzędowych)
- Ogólna współpraca między prasą niemiecką i polską
- Uwidacznianie wydarzeń kulturalnych drugiego kraju w prasie (np. recenzje)
- Pomysł na projekt: 360 stopni Guben / Gubin (GUBIEN) - czasopismo z informacjami, wskazówkami dotyczącymi wydarzeń itp.
- być może większe wykorzystanie mediów społecznościowych (w Guben istnieją już grupy na Facebooku z polskimi członkami).

Język niemiecki i polski jako bariera:

- Oferty wzbudzające zainteresowanie drugim językiem.
- Więcej ofert nauki języka polskiego w VHS
- Lekcje niemieckiego dla polskich seniorów
- Wspólne lekcje angielskiego

5

Różnice w mentalności:

- udostępniaj informacje o różnicach
- Stwórz jeszcze więcej możliwości wzajemnych wizyt
- Stwórz więcej okazji do spotkań dla rodzin, np. kawiarnia językowa (możliwość połączenia Allerweltscafé w Guben), wspólne zajęcia, być może z dwujęzycznym wsparciem/moderacją.

"Kwestie międzypaństwowe"

Różne struktury administracyjne w Niemczech i Polsce:

- Autonomia obszaru przygranicznego
- Rozwiązania izolowane

Podczas wspólnej dyskusji podsumowującej pierwszy polsko-niemiecki dialog obywatelski stało się jasne, że nie wszystkie trudności i problemy mogą zostać rozwiązane przez samych aktorów i obywateli regionu

przygranicznego. Przede wszystkim regulacje prawne, które mają wpływ na oba kraje, są ustalane na wyższym szczeblu politycznym. Ważne jest, aby szczególne obawy regionu przygranicznego